

Streszczenie rozprawy doktorskiej „Standing finansowy a zrównoważony rozwój przedsiębiorstw w Polsce. Badania sektorowe”, mgr Magdalena Kowalska

W naukach ekonomicznych istnieje szereg problemów badawczych, które pomimo prób ich klasyfikacji, opisu i naukowego wyjaśniania pozostają wieloaspektowe oraz nie znajdują jednolitych rozwiązań. Jednym z największych wyzwań współczesnego świata jest zapewnienie równowagi pomiędzy rozwojem gospodarczym, społecznym i środowiskowym. Zasadniczą kwestią jest zaangażowanie jak największej liczby podmiotów, instytucji i organizacji na rzecz poprawy jakości życia oraz przeciwdziałania zmianom klimatu. Z tego punktu widzenia zrównoważony rozwój przedsiębiorstw jest niezwykle interesującym, aktualnym problemem badawczym, dotychczas słabo rozpoznany.

Uzasadnieniem dla realizacji idei zrównoważonego rozwoju na poziomie przedsiębiorstw jest przekonanie, że działalność gospodarcza nie powinna przyczyniać się do pogorszenia poziomu i jakości życia obecnych oraz przyszłych pokoleń. Urzeczywistnieniem zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw są działania na rzecz poprawy sytuacji finansowo-majątkowej, jakości i warunków pracy, wzbogacenia kapitału intelektualnego pracowników, wsparcia dla lokalnych społeczności oraz ograniczenia emisji szkodliwych substancji i wdrażania technologii przyjaznych środowisku naturalnemu.

Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw determinowany jest przez szereg czynników o charakterze egzo- i endogenicznym. Do pierwszej grupy można zaliczyć stopień rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, koniunkturę gospodarczą i jej perspektywy, świadomość ekologiczną konsumentów, nakłady na badania i rozwój, regulacje i normy prawne w zakresie ochrony środowiska naturalnego. Determinantami wewnętrznymi są sytuacja finansowo-majątkowa podmiotów, rodzaj prowadzonej działalności, stosowane technologie i narzędzia informacyjno-komunikacyjne oraz postawy proekologiczne pracowników i kadry zarządzającej.

Jednym z kluczowych czynników wpływających na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw jest standing finansowy. Utożsamiany jest on z ogólną sytuacją finansowo-majątkową przedsiębiorstwa, jego wiarygodnością i zdolnością do regulowania zobowiązań. W ocenie standingu finansowego przedsiębiorstw używa się zestawu wskaźników, które odnoszą się do takich obszarów funkcjonowania jak: płynność, rentowność, sprawność działania, zadłużenie.

Podstawowym celem rozprawy jest ocena wpływu standingu finansowego na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw wg sekcji PKD2007 w latach 2008-2019. Główna hipoteza badawcza brzmi następująco: „*Standing finansowy ma istotny statystycznie wpływ na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw wg sekcji PKD2007 w latach 2008-2019*”. Istotny

statystycznie wpływ określono jako $p\text{-value} < 0,05$. Sformułowano również następujące hipotezy pomocnicze:

- H1: „Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw ma złożony charakter, determinowany jest on przez szereg czynników wewnętrznych i zewnętrznych, których prawidłowe rozróżnienie ma kluczowe znaczenie dla jego realizacji”;
- H2: „Posiadanie odpowiedniego standingu finansowego, którego przejawem jest płynność finansowa, rentowność, sprawność działania oraz właściwa struktura finansowa wpływa na realizację celów zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw”;
- H3: „Rozwój ekonomiczny (R_e) charakteryzuje się wyższym poziomem dynamiki od rozwoju społecznego (R_s) i środowiskowego ($R_ś$) w przedsiębiorstwach wg sekcji PKD2007 w latach 2008-2019”;
- H4: „Standing finansowy przedsiębiorstw wg sekcji PKD2007 posiada dodatnią dynamikę w latach 2008-2019”;
- H5: „Standing finansowy z okresu poprzedniego ($t-1$) ma wyższy istotny statystycznie wpływ na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw w okresie bieżącym (t) w porównaniu z wpływem standingu finansowego z okresu bieżącego (t)”.
- H6: „Płynność finansowa ma największy istotnie statystycznie wpływ na rozwój ekonomiczny, społeczny i środowiskowy przedsiębiorstw wg sekcji PKD2007 w latach 2008-2019”.

Praca ma charakter teoretyczno-empiryczny. Realizacja celu badawczego wymagała zastosowania metody krytycznego i retrospektywnego przeglądu wyselekcjonowanej literatury przedmiotu, polskiej i zagranicznej, analizy przyczynowo-skutkowej, opracowania modeli statystycznych. Podstawową metodą badawczą stosowaną w opracowaniu jest metoda dedukcyjna.

Układ rozprawy podporządkowany został weryfikacji przyjętej hipotezy głównej. Wstęp zawiera syntetyczne wprowadzenie w analizowaną problematykę, hipotezę główną oraz hipotezy pomocnicze. Pierwsze dwa rozdziały stanowią próbę omówienia podstawowych zagadnień teoretycznych związanych ze zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw oraz standingiem finansowym jako jego determinantą. Rozdział trzeci zawiera szczegółowy opis zastosowanej metodyki badawczej. Trzy kolejne rozdziały poświęcone zostały analizie empirycznej. W zakończeniu przedstawiono podsumowanie przeprowadzonych analiz oraz wnioski wynikające z całokształtu badań.

Rozdział 1, *Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw - zarys problematyki*, ma charakter wstępny, instrumentalny i porządkujący. Punktem wyjścia dla podjętych rozważań było przedstawienie problematyki zrównoważonego rozwoju, jego genezy, definicji oraz etapów. W dalszej części rozdziału opisano wybrane problemy teoretyczne związane ze zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw, jego determinantami i pomiarem.

W rozdziale 2, *Standing finansowy a zrównoważony rozwój przedsiębiorstw*, dokonano konceptualizacji terminu standing finansowy, jego ewaluacji oraz przedstawiono dotychczasowe wyniki badań nad oceną wpływu standingu finansowego na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw.

W rozdziale 3, *Metodyka badania*, przedstawiono zasady, reguły i procedury odnoszące się do przeprowadzonych analiz empirycznych. Opisano cel badania, hipotezy badawcze, uzasadniono wybór problematyki badawczej.

Rozdział 4, *Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw wg sekcji PKD2007 w latach 2008-2019 – statystyczna ocena*, ma charakter empiryczny. Przedstawiono w nim wyniki badania nad zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw w Polsce.

W rozdziale 5, *Standing finansowy przedsiębiorstw wg sekcji PKD2007 w latach 2008-2019 – ewaluacja*, zaprezentowano statystyczną ocenę standingu finansowego przedsiębiorstw w Polsce.

Rozdział 6, *Modele wpływu standingu finansowego na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw wg sekcji PKD2007 w latach 2008-2019*, przedstawia modele ekonometryczne pozwalające na określenie siły i kierunku wpływu standingu finansowego na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw wg sekcji PKD2007 w latach 2008-2019. Do oceny zależności wykorzystano współczynnik korelacji liniowej Pearsona, klasyczną metodę najmniejszych kwadratów (KMNK) oraz metodę wzajemnie niepowiązanych równań (SUR).

Prezentowana praca jest wycinkiem szerokiej, złożonej oraz podlegającej ewolucji problematyki zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw. Rozważania ograniczono do oceny wpływu standingu finansowego na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw. Takie podejście jest dość istotnym ograniczeniem, natomiast w świetle przyjętego celu badawczego wydaje się zasadne i ważne dla realizacji zadań na rzecz zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw. Zaprezentowane metody, techniki oraz narzędzia mają charakter wybranych zagadnień opisujących jakże szeroki zakres podjętej problematyki.